

SARLÓS ISTVÁN

1921. október 30. Budapest – 2006. június 19. Budapest

MTI/MTVA Fotóarchívum/Horling Róbert, Bisztray Károly

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MSZMP Budapest VI. Kerületi Bizottsága első titkára	1959. július–1963. március
Budapest Főváros Tanácsa Végrehajtó Bizottsága elnöke	1963. március 10.–1970. december 1.
Az MSZMP KB tagja	1966. december 3.–1989. szeptember 1.
A Népszabadság főszerkesztője	1970. december–1974. április
A Hazafias Népfront Országos Tanácsa főtítkára	1974. március 21.–1982. június 25.
Az MSZMP PB tagja	1975. március 22.–1987. június 23.
A Minisztertanács elnökhelyettese	1982. június 25.–1984. december 19.
Az Országgyűlés elnöke	1984. december 19.–1988. június 29.
Az Elnöki Tanács helyettes elnöke	1988. június 29.–1989. október 23.

PÁLYÁJA

Apja, Scheithauer István lakatos volt, anyját Till Erzsébetnek hívták. A család nevét apja változtatta Sarlósrá. Szülei a Magyarországi Szociáldemokrata Párt tagjai voltak, apját 1944 őszén Németországba deportálták, ahonnan nem tért vissza.

Az elemi és középiskolát Budapesten járta ki. 1939-ben érettségizett, s a családi hagyományokat követve szinte azonnal belépett a Szociáldemokrata Pártba, elsősorban az ifjúsági mozgalomban tevékenykedett. 1940. áprilistól egy külkereskedelmi cégnél, októbertől a Weiss Manfréd Konzervgyárban dolgozott magántisztviselőként. 1942-ben behívták katonának, gazdasági tiszti tartalékos iskolára vezényelték, amelynek elvégzését követően a 8. számú helyőrségi kórház gazdasági hivatalába osztották be. 1944 decemberében a kórházat Németországba evakuálták. 1945. májusban a mai Mecklenburg-Elő-Pomeránia területén fekvő Grabowban szovjet hadifogságba esett, 1945. szeptember 7-én érkezett vissza Budapestre.

1945. októbertől az SZDP Budapest II. kerületi szervezetében dolgozott, 1945. decembertől kerületi titkárként, e tisztében bekerült a párt budapesti vezetőségébe is. 1948 első felében részt vett a kommunista párttal való fúzió előkészítésében, az SZDP-n belüli tisztogatásokban. 1948. júniustól a Magyar Dolgozók Pártja Nagy-Budapesti Bizottsága Káderosztályának helyettes vezetője volt. 1950-ben öt hónapos pártiskolát végzett, s áthelyezték a Magyar-Szovjet Baráti Társasághoz, ahol előbb a budapesti szervezet személyzeti osztályának vezetőjeként, később az országos központban

a szerkesztési alosztály vezetőjeként, majd a propagandaosztály helyettes vezetőjeként működött. Munkája mellett 1952-ben beiratkozott az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karára, s 1956-ban magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett. 1956. áprilistól a Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség (Möhosz) szervezési és propagandaosztályának munkatársa volt.

Az 1956-os forradalom után átigazolt a Magyar Szocialista Munkáspártba, és karhatalmistaként közreműködött a megtorlásban, amiért 1957-ben megkapta a Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérmet. 1957. februártól részt vett a Möhosz újjászervezésében, 1957. júniustól a budapesti pártbizottság agitációs és propagandaosztálya művelődési alosztályának előadójaként a könyvkiadókkal és a színházakkal foglalkozott. 1959. júliusban a Budapest VI. kerületi pártbizottság első titkára lett, ami határozott emelkedést jelentett a párhierarchiában, 1963. márciustól a Budapest Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága elnökeként pedig kilépett az országos politika színpadára. Ugyanabban az évben országgyűlési képviselővé választották (mandátumát 1990-ig megtartotta), 1966. decemberben pedig bekerült az MSZMP Központi Bizottságába. Tanácselnökségének köszönhetően választották meg 1966-ban a Magyar Urbanisztikai Társaság elnökévé, amely tisztséget 1977-ig töltötte be. 1970. decemberben a párt központi napilapja, a *Népszabadság* főszerkesztőjévé nevezték ki, 1974. márciusban pedig főtitkárként a Hazafias Népfront élére állították (társadalmi megbízatásként már 1968. áprilistól betöltötte a szervezet országos tanácsa alelnöki tisztségét).

A megbízható „strapakáder” 1975. márciusban, az MSZMP Politikai Bizottságába történt beválasztásával érte el karrierje csúcsát. A párt legfelsőbb döntéshozó szervébe való bekerülése valószínűleg összefüggésben volt Kádár azon törekvésével, hogy pro forma megmaradjon az MSZMP fúziós jellege. Nyers Rezső kiejtése után ugyanis szükség volt valakire, aki az egykori szociáldemokrata pártot reprezentálhatta. 1982. júniusban a Minisztertanács elnökhelyettese lett. Aczél György utódként kormányzati szinten ő felelt a párt kultúrpolitikájának érvényre juttatásért, ő volt az Állami Ifjúsági Bizottság, a Tudománypolitikai Bizottság, valamint az Állami és Kossuth-díj Bizottság elnöke is. 1984. decemberben az Országgyűlés elnökének székébe ülhetett át, az 1985. júniusi választások után megerősítették tisztségében. 1987. júniusban kimaradt a PB-ből, 1988. júniusban lemondott házelnöki tisztségéről, és nyugdíjba vonult. 1989. szeptember 1-jén, egy hónappal az MSZMP feloszlása előtt KB-tagságától is megvált. Nyugdíjasként 1988. júniustól a testület 1989. október 23-i megszűnéséig az Elnöki Tanács elnökhelyettese volt.

FŐ MŰVE

Haza, haladás, humanizmus. Válogatott beszédek és cikkek. Kossuth Kiadó, Budapest, 1981.

FORRÁS

Az maradtam, aki voltam. In Varga Zsuzsanna: *Voltam, aki voltam.* Életrajzi interjúk. Háttér Könyvkiadó, Budapest, 1988. 79–103.

IRODALOM

Jónás Károly–Villám Judit: *A Magyar Országgyűlés elnökei, 1848–2002.* Argumentum Kiadó, Budapest, 2002. 389–392.

Bölgöny József–Hubai László: *Magyarország kormányai, 1848–2004.* Ötödik, bővített és javított kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004. 433.